

4.2 Miksi hanke on tarpeen?

Keski-Savossa ja varsinkin Riikinnevan alueella on erinomaiset mahdollisuudet tulla yhdeksi Suomen merkittävimmäksi vihreän siirtymän keskittymäksi. Riikinnevan alueella sijaitsee Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitos, joka polttaa 56 kunnan jätteet ja muuttaa niistä syntyvän energian lämmöksi ja sähköksi. Varkauden Aluelämpö Oy hyödyntää syntyvän lämmön Varkauden kaukolämmön tuotannossa. Samalla tontilla sijaitsee myös Keski-Savon Jätehuolto kuntayhtymän jätteenkäsittelylaitos. Kuntahtymä on hankkinut Metsähallitukselta 160 ha lisämaata, jonka ansiosta heidän tontille on suunnitteilla tuulipuisto ja entisen kaatopaikan päälle aurinkovoimala. Myös Metsähallitus on kiinnostunut tuulivoimapuiston rakentamisesta Riikinnevan alueelle Joroisten ja Leppävirran kuntien puolelle. Wega on tekemässä parhaillaan selvitystä ja lopullista ratkaisua alueelle rakennettavasta biokaasulaitoksesta, joka hyödyntäisi polttoon tulevan biojätteen ja lähialueiden peltobiomassat. Osa syntyvästä mädätteestä palaisi takaisin maanparannusaineena pelloille. Menossa on selvitys myös mahdollisen vetytehtaan perustamisesta alueelle, joka hyödyntäisi alueella syntyvää energiaa ja jalostaisi voimaitoksista (esimerkiksi Riikinvoima ja Stora Enso) talteen otettua CO₂ ja jalostaisi siitä alkuvaiheessa biometaania. Alueelta löytyy osaamista myös CO₂:n talteenottoon. Näiden hankkeiden kautta alueella syntyy runsaasti ylimääräistä lämpöä ja sen ympärille on mahdollista saada uutta yritystoimintaa, jotka hyödyntävät lämpöä omassa toiminnassaan.

Alueella on siis paljon potentiaalia ja sen vuoksi on mahdollista saada Keski-Savon alueelle jopa satojen miljoonien eurojen investoinnit. Koko Pohjois-Savon alueelle sen vaikutus voi olla miljardieuroa. Projektien aikaisten työllistymisen on arvioitu olevan vähintään 100-200 hlötyövuotta, todennäköisesti merkittävästi enemmänkin. Investointien realisoitumisen myötä on odotettavissa kymmenien vuosien ja miljoonien eurojen tulovirta lopputuotteista eri toimijoille sekä paikkakunnalle kiinteistöveron ja muiden tuottojen muodossa. Alueen imago vaikutus koko Pohjois-Savolle on myös varsin merkittävä. Riikinnevan alueella on mahdollisuudet olla tulevaisuudessa nykyaikainen alue, Vihreän energian lippulaiva Suomessa ja jopa koko Euroopassa, jossa päästöt kierrätetään ja energiaa valmistetaan metaanin/metanolin muodossa täysin ympäristöä rasittamatta. Toimijoiden kesken on mahdollista saada huikea synergia-verkosto, jossa kaikilla toimijoilla on vain voitettavaa.

Jotta nämä toimet saadaan vietyä kokonaisuutena maaliin asti, tarvitaan henkilö jolla on riittävä tekninen tausta, isojen projektien hallintakyky sekä voimakas halu toimia Keski-Savon edustajana kaikkiin toimijoihin nähden. Projektipäällikkö, joka näkee kokonaiskuvan ja ymmärtää eri toimijoiden synergiamahdollisuudet ja tähtää toiminnallaan koko alueen yhteisen hyvän eteen. Projektipäällikkö kuuntelee toimijoiden tarpeita ja ongelmia sekä yrittää löytää niihin ratkaisut aktiivisella yhteydenpidolla osapuoliin. Koska alueella on nyt itsenäisiä, yksityisiä toimijoita omilla intresseillään, vaarana on kokonaisuuden kuivuminen pieneksi osaoptimoinnin takia. Projektipäällikön roolina on estää tämä skenaario keskittymällä löytämään ratkaisut mahdollisiin pullonkauloihin ja ongelmakohtiin sekä rohkaisemalla yhteistyöhön. Mikäli joku yrityshanke ei käynnisty, hänellä on kyky ja mahdollisuus houkutella muita toimijoita korvaamaan poisjäävä. Hankkeen avulla pystytään koordinoitusti realisoimaan ja viemään eteenpäin eri intressien projekteja Riikinnevan alueelle ja varmistetaan toimijoiden yhteinen intressi projektien toteuttamiseksi, mahdollisimman laajoina ja monipuolisina. Samalla tuodaan esille myös Keski-Savon ainutlaatuista osaamista ja raaka-aineiden mahdollisuuksia eri investoreille.

4.3 Miten valmistelussa on huomioitu aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?

Kiertotalouden ja resurssiviisauden toteuttaminen Pohjois-Savossa-hankkeen aikana on selvitetty muun muassa energiantuotannon arvioita Varkauden alueen biojäte- ja sivuvirroille. Selvityksessä syötteen koostuivat lähinnä Riikinvoiman ja Stora Enson tuottamista biojätejakeista tai -sivuvirroista. Tarkastelussa määriteltiin lähinnä ko. jakeiden energiantuotantopotentiaalit ja arvioitiin niiden soveltuvuus

biokaasulaitokseen. Tätä työtä on hyödynnetty alueen kehittämissuunnitelmissa ja nyt käynnissä olevissa suunnitelmissa. Kyseisen hankkeen toimesta tehtiin myös alueen potentiaaliset mahdollisuudet kiertotalouden liiketoimintamahdollisuuksista (selvitys tehtiin ulkopuolisen asiantuntijan toimesta, AFRY).

Biokaasua pelloilta-hankkeessa (MTK-Leppävirta ry, maaseuturahasto) selvitettiin, löytyykö hankealueelta riittävästi peltobiomassan tuottamiseen sitoutuneita viljelijöitä tuottamaan peltobiomassaa suunnitellun biokaasulaitoksen tarpeisiin. Lisäksi hankkeessa koottiin tietoa peltobiokaasun tuotantoketjun yksityiskohdista kaasuntuotannon, kannattavuuden ja toiminnan kestävyiden osalta. Näitä tietoja on hyödynnetty muun muassa nyt suunnitteilla olevan biokaasulaitoksen suunnitelmissa. Tietoja ja viljelijöiden kanssa laadittuja suunnitelmia hyödynnetään myös tässä hankkeessa.

Riikinnevan alueen markkinointityö on jo aloitettu. Alueella on omat kotisivut, joiden kautta välitetään tietoa mahdollisille toimijoille ja houkutellaan uusia investoreita. Näitä tullaan hyödyntämään myös tämän hankkeen aikana.

www.riikinneva.fi